

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 172 din 28 februarie 2005, s-a realizat un cadru juridic de reglementare cu caracter general pentru cooperăția din România

Existența în cuprinsul Legii nr. 1/2005 a unor prevederi neclare, care lasă loc de interpretare și pune în dificultate adaptarea organizațiilor cooperăției meșteșugărești la cerințe impuse de lege, determină necesitatea inițierii unui proiect de lege pentru modificarea și completarea acesteia.

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției trebuie să îmbunătățească cadrul juridic de reglementare al cooperăției, în contextul armonizării cu legislația cooperatistă europeană și a rolului și locului ocupat de acest sector în realizarea obiectivelor de integrare în comunitatea europeană.

Comunicarea Comisiei Comunităților Europene adresată forurilor legislative europene în 23 februarie 2004 la Bruxelles precizează că, în pofida unor reforme profunde pe care le suferă țările candidate la Uniunea Europeană, instrumentul pe care îl reprezintă cooperativele nu este utilizat pe deplin.

Pe ansamblu, cooperativele europene diferă ca abordare și se bazează pe tradiții diferite, ele au însă un numitor comun, valorile și principiile cooperatiste consfințite în Declarația de identitate cooperatistă din anul 1995, garantată de rezoluția Organizației Națiunilor Unite și recomandată de Organizația Internațională a Muncii.

Prin Recomandarea nr. 193/2002 privind promovarea cooperativelor, Organizația Internațională a Muncii a solicitat autorităților publice din statele membre, printre care și România, să creeze premisele politice și cadrul juridic favorabil care să permită cooperativelor să-și îndeplinească funcțiile conform valorilor și principiilor cooperatiste și recomandă guvernelor să consulte organizațiile cooperatiste și organizațiile patronale și sindicale asupra elaborării sau revizuirii legislației, a politicilor și reglementărilor în materie de cooperatie.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperatiei din România încearcă să statueze, într-un cadru unitar, elemente de principiu general valabile care să permită dezvoltarea de societăți cooperative și în alte domenii decât în cele existente.

Prin menținerea în vigoare a Legii nr.200/2002 privind organizarea cooperatiei de credit și a Legii nr.566/2004 privind cooperatia agricolă, precum și prin includerea în cuprinsul Legii nr.1/2005 a unor dispoziții de trimitere la legi specifice diverselor tipuri de societăți, care să completeze această lege cu conținut cadru, se recunosc particularitățile existente în sectoarele cooperatiste.

Caracterul diferit al asocierii din cadrul sistemelor cooperatiste generează diferențieri privind raporturile dintre membrii cooperatori.

Specificul raporturilor de muncă al cooperativelor din cooperatia meșteșugărească, recunoscute prin Decizia nr. 72/2000 a Curții Constituționale precum și prin punctul de vedere a Ministerului Muncii Solidarității Sociale și Familiei, exprimat cu ocazia numeroaselor intervenții, produc alte efecte decât cele cuprinse în dispozițiile Codului Muncii, conducând implicit la reglementări speciale.

Consiliul Concurenței, prin adresa nr. 2858 din 30 iunie 2005, supune atenției Secretariatului General al Guvernului necesitatea modificării unor reglementări din Legea nr. 1/2005 care intră în contradicție cu reglementări din Legea concurenței nr. 21/1996 cu modificările și completările ulterioare.

Însăși Curtea Constituțională prin Decizia nr. 13/19.01.2005 recunoaște că unele din prevederile Legii nr. 1/2005 sunt discutabile sub diferite aspecte ceea ce ar putea da naștere la dificultăți în procesul de aplicare.

O serie de neclarități și neconcordanțe cuprinse în lege, existența unor dispoziții care încalcă normele și principiile cooperatiste, lipsa unui sistem de monitorizare a modului de realizare a unor prevederi, au făcut loc unor fenomene negative, cu grave consecințe asupra sistemului cooperatist.

În loc să reprezinte un factor care să favorizeze dezvoltarea cooperăției, această lege a condus la scăderea performanțelor economice, corespunzătoare trimestrului I din acest an în comparație cu realizările din perioada similară a anului 2004, astfel:

- s-a diminuat volumul activității economice cu peste 13% în cifre comparabile;
- s-a diminuat numărul locurilor de muncă ocupate cu peste 5200 membri cooperatori;
- a scăzut cu 50% volumul profitului realizat pe sector;
- peste 20% din organizațiile cooperatiste s-au desființat sau au falimentat.

Pe parcursul celor șapte luni de la aplicarea Legii nr.1/2005 organizațiile cooperăției meșteșugărești și implicit membrii cooperatori au avut o serie de dificultăți în adaptarea formei juridice cerute de prezenta lege.

O parte din persoanele cu funcții de conducere, cu sau fără interese particulare declarate, au reușit să se substituie organelor de conducere abilitate cu adaptarea statutelor la cerințele legii, să desființeze practic persoana juridică cooperatistă, care funcționa legal și să transfere întregul patrimoniu al acesteia, unei persoane juridice, nou înființată.

Patrimoniul indivizibil existent în administrarea și gestionarea asociațiilor teritoriale ale organizațiilor cooperăției meșteșugărești, creat de generații de membrii cooperatori, având ca destinație să finanțeze activitățile comune în interesul organizațiilor cooperatiste de pe raza județului respectiv, capătă destinația dorită de un grup restrâns de persoane, care decid în numele și în

detrimentul celorlalți membri cooperatori și îl folosesc în interesul grupului restrâns, constituit ca o cooperativă autonomă.

Aspectele relevate de drept și de fapt conduc la destructurarea unui sistem informațional bine organizat la nivelul întregului sector și a unui sistem organizatoric care ar garanta o corectă aplicare a prevederilor legii.

Intervenția unei instituții din afara sectorului nu poate să înlocuiască eficient, modul în care se iau hotărârile necesare bunei funcționări a sistemului prin organele democratice alese de membrii cooperatori la nivel teritorial și național.

Lipsa unei posibilități de autoreglementare în cadrul sectorului va conduce la haos și destabilizare, cu un impact negativ asupra situației economico-financiare a organizațiilor cooperatiste și a locurilor de muncă a membrilor cooperatori.

Pentru asigurarea unei protecții corespunzătoare a patrimoniului indivizibil, reglementarea unui sistem de monitorizare a aplicării legii, pentru introducerea unei modalități competente și democratice de evaluare a performanțelor manageriale, cât și pentru adaptarea Legii nr.1/2005 la practica legislativă europeană, supunem spre aprobare proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii nr./1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației meșteșugărești.

INIȚIATORI,

Deputații PD:

IOAN OLTEAN

AUGUSTIN ZEGREAN

DANIEL BUDA

